

*REPUBLIKA SRPSKA
JU GRAĐEVINSKA ŠKOLA
BANJA LUKA
Mladena Stojanovića br. 7,
Banja Luka*

PRAVILNIK O ZAŠTITI OD POŽARA

Banjaluka, decembar 2014. godine

Na osnovu člana 9. Zakona o zaštiti od požara (Službeni glasnik Republike Srpske, broj 71/12), člana 94. Zakon o srednjem obrazovanju i vaspitanju („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 74/11, 106/09, 104/11 i 33/14), člana 19. Statuta JU Građevinske škole Banjaluka, uz učeće Savjeta učenika, Savjeta roditelja i radnika Škole, Školski odbor JU Građevinske škole Banjaluka, na 7. sjednici održanoj dana 23.12.2014. godine, donio je:

**P R A V I L N I K
O ZAŠTITI OD POŽARA
JU GRAĐEVINSKA ŠKOLA BANJA LUKA**

I – OPŠTE ODREDBE

Član 1.

U cilju otklanjanja i sprečavanja nastanka požara i spasavanja ljudi i materijalnih dobara ugroženih požarom, JU Građevinska škola Banjaluka (u daljem tekstu: Škola) organizuje i obezbjeđuje zaštitu od požara, brine se o njenom uspješnom funkcionisanju i učestvuje u sprovođenju.

Član 2.

Zaštita od požara je djelatnost koja u Školi obuhvata mjere i radnje upravne, organizacione, tehničke i obrazovne koje se preduzimaju na vrijeme u cilju sprečavanja izbijanja i širenja požara, njegovog otkrivanja i organizovanja gašenja te spasavanja ljudi i materijalnih dobara ugroženih požarom.

Član 3.

Zaštita od požara organizuje se i sprovodi na svim objektima koji su izloženi opasnostima od izbijanja i širenja požara.

Član 4.

Pravilnikom Zaštite od požara posebno se utvrđuju:

1. Radna uputstva koja moraju sadržavati mjere zaštite od požara, mjesta ugrožena požarom, uz bližu razradu prema radnom uputstvu i propisima za svakog radnika u pogledu kontrole i sprovođenja propisa iz oblasti zaštite od požara,
2. Način vršenja unutrašnje kontrole sprovođenja mjera zaštite od požara te dužnosti, odgovornosti i ovlaštenja radnika koji tu kontrolu neposredno vrše,
3. Stručna sprema radnika koji obavljaju poslove zaštite od požara,
4. Postupak i način upoznavanja radnika prilikom stupanja ili raspoređivanja na drugo radno mjesto sa opasnostima od požara vezanim za to radno mjesto, kao i način obučavanja u rukovanju sredstvima i opremom za gašenje požara,
5. Prostorija, prostor na kojima se ne smije proizvoditi koristiti ili prenositi otvoreni plamen,
6. Vrsta i količina opreme i sredstava za gašenje požara, raspored opreme i sredstava i vrijeme povremenog ispitivanja njihove ispravnosti,
7. Odgovornost rukovodnih radnika u vezi sa sprovođenjem zaštite od požara,
8. Odgovornost radnika zbog nepridržavanja propisanih mjera zaštite od požara,
9. Dužnosti i ponašanje radnika u slučaju izbijanja požara.

Član 5.

Zaštita od požara je od posebnog društvenog interesa.

II – ORGANIZOVANJE ZAŠTITE OD POŽARA

Član 6.

Škola je dužna da u sprovođenju mjera zaštite od požara postupi u skladu sa Zakonom, standardima i normativnim dokumentima donesenih na osnovu Zakona.

Ostvarivanje obaveza iz prethodnog stava ostvaruje se u saradnji sa preduzećima i drugim pravnim licima koja su stručno osposobljena i registrovana za vršenje djelatnosti zaštite od požara.

Član 7.

Za organizovanje i ostvarivanje zaštite od požara, u skladu sa Zakonom i drugim propisima u Školi odgovoran je direktor Škole.

Član 8.

Radnici Škole i svaki pojedinac dužni su da učestvuju u gašenju požara spasavanju ljudi i materijalnih dobara i da stave na raspolaganje svoja tehnička i druga potrebna sredstva za gašenje požara i spasavanje ljudi i materijalnih dobara ugroženih požarom.

III – MJERE ZAŠTITE OD POŽARA

Član 9.

Mjere zaštite od požara u smislu ovog Pravilnika, a koje proističu iz Zakona zaštite od požara su naročito:

1. Izbor lokacije i dislokacije objekata, kao i izbor materijala, uređaja, instalacija i konstrukcija kojim će se sprečiti ili svesti na najmanju mjeru mogućnost izbivanja i širenja požara;
2. Izgradnja prilaznih puteva i prolaza;
3. Obezbeđenje potrebnih količina vode i drugih sredstava za gašenje požara;
4. Izbor i održavanje tehnoloških procesa i uređaja kojima se obezbjeđuje sigurnost protiv požara;
5. Zabrana upotrebe otvorene vatre i drugih izvora paljenja u objektima i prostorijama u kojima bi zbog toga moglo doći do požara;
6. Način spasavanja ljudi i materijalnih dobara;
7. Postavljanje uređaja za javljanje, gašenje požara i sprečavanje njegovog širenja i drugih uređaja za kontrolu bezbjednog odvijanja tehnološkog procesa;
8. Održavanje i kontrola ispravnosti uređaja i instalacija čija neispravnost može uticati na nastanak i širenje požara.

Član 10.

U cilju sprečavanja nastanka požara i njegovog širenja kao i u cilju što efikasnijeg gašenja požara, svi radnici Škole dužni su provoditi sledeće mjere zaštite od požara:

- Svaki radnik je dužan svoje poslove i radne zadatke obavljati prema tehničkim i drugim uputstvima, izbjegavajući improvizacije koje mogu dovesti do nastanka požara,
- Obavezno čišćenje radnog prostora, uklanjanje raznih otpadaka (ulja, masti, papira) i drugo smeće na za to predviđeno mjesto,
- O svim uočenim kvarovima na uređajima i instalacijama obavjestiti direktora Škole. Zabranjeno je nestručnim licima vršiti bilo kakve popravke ili intervencije na instalacijama i uređajima u Školi,
- U zonama opasnosti striktno provoditi mjere zabrane upotrebe otvorenog plamena,
- Posude sa zapaljivim tečnostima, boce tečnih gasova smiju se držati, uskladištiti samo u odgovarajućim skladištima, izgrađenim prema Zakonskim propisima,
- Ključevi od glavnog razvodnog ormara moraju se uvijek nalaziti u bravi ili na za to predviđenom mjestu,
- U prostorijama ugroženim požarom zabranjena je upotreba otvorenih grijalica i rešoa,
- Kontejner za smeće od objekta mora biti udaljen najmanje 6 m, a isti se moraju redovno prazniti,
- Travu u krugu potrebno je redovno kositi i odlagati na za to određeno mjesto,
- Pri mogućoj upotrebi boca sa plinom u procesu proizvodnje strogo se pridržavati propisa koji regulišu upotrebu plina.

Član 11.

Kod izgradnje novih, odnosno adaptaciji i dogradnji postojećih objekata obavezno je prethodno izraditi odgovarajuću tehničku dokumentaciju, koja mora sadržati prilog zaštite od požara, a što se utvrđuje pregledom tehničke dokumentacije od strane Ministarstva unutrašnjih poslova.

Član 12.

Zabranjeno je mjenjanje projektovane namjene objekta i prostorija bez odobrenja nadležnog organa i preduzimanja potrebnih mjera zaštite od požara.

Član 13.

Požarni putevi moraju uvijek biti slobodni i prohodni. Izvođenje radova na požarnim putevima obavljati samo danju uz obezbjeđenje zaobilaznog puta.

Član 14.

Prije puštanja u rad novih rekonstruisanih objekata obavezno je prethodno utvrditi da li su sprovedene sve predviđene mjere zaštite od požara predviđene u tehničkoj dokumentaciji.

Član 15.

Električne, ventilacione, toplotne, gromobranske i druge instalacije i uređaji kao i dimovodi mogu se izraditi prema propisima i propisanim tehničkim normativima i moraju se održavati u ispravnom stanju. Instalacije i uređaji iz prethodnog stava kao i dimovodi i ložišta mogu se upotrebljavati samo ako su ispravna i ako su ispravno postavljeni.

Član 16.

U objektima i radnim prostorijama dozvoljena je upotreba samo onih električnih uređaja i instalacija koji po svojim tehničkim karakteristikama odgovaraju tehničkim propisima. Električne instalacije i uređaji moraju biti tako izvedeni da djelovanjem vlage i prašine ne budu ugroženi objekti i ljudi u njima.

Član 17.

Sav prostor oko glavnih električnih razvodnih ploča, električnih ormara, oko glavnih električnih sklopki mora biti slobodan radi nesmetanog pristupa u slučaju izbijanja požara. Razvodni ormani moraju imati šeme električnih instalacija, u ormanima osigurači strujnih kola moraju biti obilježeni natpisom koje strujno kolo isključuju i uključuju.

Član 18.

Obavezno je redovno i u propisanim rokovima vršiti kontrolu ispitivanja i odgovarajuća mjerenja električnih uređaja i instalacija te otklanjati uočene kvarove i nedostatke.

Član 19.

Po završetku radova u svim objektima i radnim prostorijama, a naročito u objektima gdje su prisutni lako zapaljivi materijali, provesti sledeće mjere:

- Obaviti redovno čišćenje i šišanje trave oko objekata,
- Svaki radnik u Školi mora se za vrijeme rada pridržavati uputstava za rad na radnom mjestu.
- Isključiti iz upotrebe sve uređaje na elektro pogon nakon završetka rada.
- Uključiti uređaje za osvetljenje objekta.

Član 20.

Električne instalacije moraju se izraditi po projektu koji izdaje ovlaštena stručna ustanova uz obavezno vođenje računa o namjeni objekta.

Pojedini strujni krugovi moraju biti vidljivo označeni postavljanjem natpisnih ploča ispod osigurača.

U svakom razvodnom ormaru mora biti postavljena jednopolna šema razvoda.

Sklopke moraju biti izrađene i postavljene tako da se mogu same od sebe isključiti, a na istim mora vidljivo biti označeno „UKLJUČENO“ – „ISKLJUČENO“.

Član 21.

Redovno se mora vršiti kontrola gromobranskog i zaštitnog uzemljenja o čemu mora postojati dokumentacija.

Član 22.

Prostor požarnih puteva mora se održavati slobodan da bi se omogućio pristup vatrogasnim vozilima i spriječilo širenje eventualno nastalog požara na djelu objekta.

Požarni putevi moraju uvijek biti slobodni za pristup požarnim vozilima

Papirni otpadci, neupotrebljiva ambalaža i drugo smeće mora se svakodnevno čistiti i odlagati u za to određene kontejnere.

Član 23.

Udaljenost skladištene robe od električnih prekidača, hidranata mora biti toliko da omogući nesmetan pristup istim, a od sijaličnih mjesta i gornjih tjela koja nemaju štitnike od zračenja toplote udaljenosti uskladištene robe ne smije biti manja od 0,5 m.

Član 24.

Ukoliko se u objektu skladišta čuvaju i uskladištavaju zapaljive tečnosti i gasovi mora se voditi računa o sledećem:

- Zapaljive tečnosti se moraju držati u posudama, odnosno u objektima koji odgovaraju propisanim tehničkim normativima i standardima,
- Podovi moraju biti izrađeni od materijala koji ne varniče,
- Vrata moraju biti izrađena od materijala koji ne gori, da ne varniče i da se otvaraju prema vani,
- Električne instalacije moraju odgovarati propisima koji se odnose na prostorije u kojima postoji opasnost od eksplozije,
- Prekidači za osvetljenje moraju se nalaziti izvan prostorije ili u prostoriji u odgovarajućoj „EX“ izvedbi,
- Objekti se mogu grijati pomoću tople vode ili pare,
- Mora se osigurati provjetravanje u prostorijama, prirodno ili vještačko. Ukoliko je provjetravanje vještačko mora biti izvedeno u „EX“ izvedbi,
- Ukoliko se zapaljive tečnosti skladište na drvenim policama onda moraju biti premazane vodootpornim premazom,
- Prostorije moraju biti opremljene aparatima za početno gašenje požara.

Član 25.

Zabranjeno je pušenje, korištenje otvorenog plamena i alata koji varniče u objektima i zonama opasnosti od požara.

Član 26.

Zapaljivim tečnostima i gasovima mogu rukovoditi samo lica koja su stručno osposobljena za rukovanje sa tim materijama.

Član 27.

Aparati za početno gašenje požara moraju se redovno kontrolisati prema uputstvu proizvođača, odnosno standardima. O izvršenim ispitivanjima i pregledima vodi se evidencija koja sadrži identifikacioni broj aparata, ime radnika koji vrši ispitivanje i datum ispitivanja.

Član 28.

Škola je obavezna da odredi radnika koji je kao odgovorno lice dužan da se stara o sprovođenju mjera zaštite od požara.

Radnik na poslovima zaštite od požara mora biti posebno stručno osposobljen za uspješno vršenje poslova zaštite od požara.

Član 29.

Škola može povjeriti sprovođenje mjera zaštite od požara preduzeću, drugom pravnom licu ili samostalnom privredniku koji je registrovan za tu djelatnost.

Odgovorno lice kome je povjereno sprovođenje mjera zaštite od požara, može biti lice koje ima najmanje školsku spremu četvrtog stepena složenosti i odgovarajuće tehničke struke.

Član 30.

Škola je dužna da omogući da svaki radnik prema posebno utvrđenom programu bude upoznat sa opasnostima od požara vezanim za poslove i zadatke na koje je raspoređen, kao i sa mjerama i sredstvima za gašenje požara, praktičnom upotrebom aparata za gašenje početnih požara, kao i sa materijalnom i drugom odgovornošću zbog ne pridržavanja propisanih mjera zaštite od požara.

Provjera znanja radnika iz oblasti zaštite od požara vrši se najmanje jedanput u tri godine o čemu mora postojati dokumentacija.

Član 31.

Upoznavanje i obuka radnika iz prethodnog člana obavezno se vrši i kod zasnivanja radnog odnosa, a prije raspoređivanja radnika na poslove i radne zadatke o čemu mora postojati dokumentacija.

Član 32.

Obuku radnika može vršiti ovlašteno lice koje je stručno u oblasti zaštite od požara.

Član 33.

Sva predviđena sredstva i oprema za gašenje požara moraju se uvijek nalaziti u ispravnom stanju, smještena i raspoređena na mjesta koja su lako pristupačna, obezbjeđena od oštećenja, ne namjenske upotrebe i smrzavanja u zimskom periodu.

Priručno sredstvo, alati i materijal (pjesak) namijenjeno za gašenje požara mora biti vidno postavljeno na mjesto koje omogućava bržu intervenciju i isti se može upotrebiti za gašenje požara.

Kontrolu opreme i sredstava iz prethodnog stava vrše radnici svakodnevno. Svaki uočeni nedostatak prijaviti direktoru Škole.

Član 34.

Prilikom nošenja aparata za gašenje požara zbog kontrole u ovlaštenu instituciju, mora se voditi računa da najmanje polovina raspoloživih aparata ostane u objektu, tj. da se kontrola aparata obavlja u dva dijela.

Član 35.

Direktor Škole odgovoran je za sprovođenje zaštite od požara naročito za primjenu propisanih i naloženih mjera, održavanje u ispravnom stanju i namjensku upotrebu opreme i sredstava za gašenje požara kao i sa upoznavanjem radnika sa opasnostima od požara vezanim za njihove poslove i zadatke.

Član 36.

Odgovorno lice za oblast zaštite od požara pored opštih odredbi treba da vodi računa o sledećem:

- Ostvaruje nadzor nad sprovođenjem mjera i normativa zaštite od požara,
- Stara se o sprovođenju propisanih i naloženih mjera zaštite od požara,
- Vodi računa da se oprema i sredstva za gašenje požara namjenski koriste i redovno servisira prema uputstvu proizvođača i Zakonu,
- Ako primjeti da na objektu prijete opasnost od požara, dužan je preduzeti sve neophodne mjere zaštite i obavjestiti direktora,
- Predlaže direktoru Škole preduzimanje efikasnih i neophodnih mjera zaštite od požara,
- Prati savremena dostignuća iz oblasti zaštite od požara te ih po mogućnosti primjenjuje u Školi,
- Izdaje pismeno odobrenje za izvođenje zabranjenih radova u zonama opasnosti, uz prethodnu provjeru da su preduzete sve propisane mjere zaštite od požara,
- Odgovoran je za sprovođenje propisanih i naloženih mjera zaštite od požara u skladu sa Zakonom, standardima i normativima koji važe.

Član 37.

Radnici Škole odgovorni su ako se ne pridržavaju propisanih mjera zaštite od požara, postojećih normativa i standarda a naročito zbog:

- Upotrebe otvorene vatre ili pušenja u zonama opasnosti,
- Nenamjenskih upotreba sredstava za gašenje požara, kao i njihovo oštećenje,
- Izbjegavanje ili odbijanje učešća u akciji gašenja požara i spašavanje lica i imovine ugrožene požarom,
- Neprijavlivanje požara i nepreduzimanje mjera zaštite od požara,
- Obavljanje radova zavarivanja, rezanja, lemljenja u zonama opasnosti bez odobrenja,
- Neisključivanje električne energije po završetku radova ,
- Nepriustvovanje obuci i provjeri znanja iz oblasti zaštite od požara.

Član 38.

U slučaju požara radnici dužni su da učine sledeće:

- Organizuju spasavanje eventualno ugroženih radnika i drugih lica,
- Organizuju evakuaciju iz ugroženih zona, lako zapaljive i eksplozivne materije i druge predmete,
- Obezbede isključenje struje na objektu,
- Zatvore sve otvore na objektu (vrata, prozore) da bi se sprečilo širenje požara,
- Preduzeti i druge mjere u zavisnosti od situacije i pristupiti akciji gašenja požara.

Član 39.

Izmjene i dopune ovog Pravilnika vrše se na način i po postupku koji važi za njegovo donešenje.

Član 40.

Stupanjem na snagu ovog Pravilnika prestaje da važi Pravilnik o zaštiti od požara Građevinske škole Banjaluka, broj: 569/2005 od 10.11.2005. godine.

Član 41.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja na oglasnoj ploči Škole.

Broj: 1164/14
Datum:23.12.2014.g.

Predsjednik Školskog odbora:

Mladen Milaković, dipl.inž.arh.

Utvrđuje se da je ovaj Pravilnik objavljen na oglasnoj ploči Škole dana, 23.12.2014. godine, te je stupio na snagu dana, 31.12.2014. godine.

Direktor:

Ljuban Bajić, prof.